

عنوان مقاله:

اثر تغییرات کاربری اراضی بر هیدرولوژی حوضه آبریز آبی چای و ورودی آن به دریاچه ارومیه

محل انتشار:

مجله تحقیقات آب و خاک ایران، دوره 45، شماره 2 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

میثم قدوسی - کارشناس ارشد منابع آب دانشگاه تربیت مدرس

مجید دلاور - استادیار گروه منابع آب دانشگاه تربیت مدرس

سعید مرید - استاد گروه منابع آب دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

دریاچه ارومیه بزرگ ترین دریاچه داخل کشور است که در سالهای اخیر تراز سطح آب آن به میزان چشمگیری کاهش یافته است. تغییر اقلیم، خشک سالیهای مستمر، توسعه سطح زیر کشت، تغییر کاربری اراضی، و احداث سدها از دلایل این مشکل شناخته شده است. ولی کمتر مستندات و ادله علمی ارائه کرده اند. تحقیق حاضر با این نگاه به این مهم می پردازد و در این زمینه اثر تغییرات کاربری اراضی را بر ورودی رودخانه آبیچای به دریاچه بررسی می کند. بدین منظور از مدل مفهومی SWAT همراه اطلاعات زمینی ایستگاههای باران سنجی، دماسنجی، آب سنجی، و ماهوارههای استفاده شد. برای بررسی اثر تغییرات کاربری اراضی، نقشههای تهیه شده با تصاویر Landsat سالهای ۱۹۷۶، ۱۹۸۹، ۲۰۰۲، و ۲۰۰۸ به عنوان ورودی به مدل SWAT معرفی و با اطلاعات ورودی یکسان مدل در محدوده سال کاربری واسنجی شد. مدل برای سالهای ۱۹۷۶ تا ۲۰۰۸ به صورت ماهیانه اجرا شد. نتایج خروجی مدل با چهار نقشه کاربری اراضی حاکی از کاهش قابل توجه حجم آب خروجی از حوضه به میزان ۵۱ درصد و افزایش تبخیر و تعرق واقعی به میزان ۱۳ درصد طی این سالها بود. به طور کلی نتایج این تحقیق نشان داد تغییر کاربری اراضی در سه دهه گذشته بر کاهش تراز آب دریاچه ارومیه نقشی مهم داشته است.

کلمات کلیدی:

حوضه آبیچای، دریاچه ارومیه، کاربری اراضی، SWAT

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1806178>

